

ASIKKALA, VIITAILA DE LA GARDIEN KARTANO, MUINAISJÄÄNNÖKSEN TARKASTUS 5.10.2016

Kunta:	Asikkala
Kohteen nimi:	Viitaila De la Gardien kartano
Muinaisjäännösrekisteritunnus:	16500001
Ajoitus ja muinaisjäännöstyyppi:	Historiallisen ajan kivirakenne, kellari
Peruskarttalehti:	M4312, 2143 11 Kurhila
Tontin rekisterinumero:	16-422-16-17, 16-422-20-23, 16-422-878-8
ETRS-TM35FIN-koordinaatit:	P = 6 779 433 – 6 779 495 I = 412 205 – 412 300 Z = n. 140–145 m (N2000)
Yhtenäiskoordinaatit (YKJ):	p = 6 782 307 – 6 782 369 i = 3 412 166 – 3 412 261
Aiemmat tutkimukset:	Tarkastus 1955, Jouko Voionmaa Inventointi 2004, Anu Kehusmaa

Johdanto

Lahden kaupunginmuseolle / Päijät-Hämeen maakuntamuseolle tuli keväällä 2015 Museoviraston kautta Sami Konkosen yhteydenotto koskien Viitailan De la Gardien kartanon kellarin jäännöksiä ja niiden virheelistä koordinaattitietoa Muinaisjäännösrekisterissä. Eeva-Liisa Schulz Museovirastosta edellytti paikan arkeologista tarkastusta ennen kuin Muinaisjäännösrekisterin paikkatietoa voitaisiin muuttaa. Konkosen mukaan oikealla paikalla olisi selkeä kivijalka ja suuri maakuoppa, joka olisi mahdollisesti kellarin jäännös.

Kohteelle tehtiin maastotarkastus 5.10.2016. Tarkastuksen tekivät arkeologit FM Piritta Häkälä ja FM Eetu Sorvali. Kohteen sijainti mitattiin Topconin PG-AI/GRS-1 RTK-GPS laitteella.

Tarkastuskäynti

Maastotarkastuksessa löydettiin ilmoittajan tarkoittama maakuoppa ja epävarma kivijalka liitekartassa olevalta alueelta A. Alueen keskikoordinaatti (P: 6 779 466; I: 412 251) on mahdollisen kivijalan läntisimmässä kivessä. Mahdolliset rakenteet sijaitsevat tiheässä lehtipuuryteikössä, jossa havainnointi on todennäköisesti lähes mahdotonta kasvukauden aikana. Maaperä on kivistä harjuhiekkaa ja -soraa. Alue rajautuu lännessä ja etelässä peltoon, pohjoisessa ja idässä osittain keinotekoiseen jyrkän teeseen.

Tulkinta kivijalasta on epävarma ja tulkinnan varmistaminen vaatisi kohteella raivaustyön sekä esiin kaivamisen. Myös suuren maakuopan tulkitseminen kellariksi on epävarmaa, sillä aivan kohteen pohjoispuolella on

selvästi myös muita suuria hiekkakuoppia. Tässäkin tapauksessa funktion varmistamiseksi tarvittaisiin lisätutkimuksia.

Muinaisjäännösrekisterin ja Anu Kehusmaan (2004: 68–69) inventoinnin mukaan kohde sijoittuu Keijumäkinimiselle harjulle (nimeä ei peruskartassa), jossa puusto on nykyisin melko korkeaa kuusimetsää. Muinaisjäännösrekisterissä muinaisjäännös on liitekartassa esitetyssä pisteessä B (P: 6 779 525; I: 412 297) ja Kehusmaan raportin mukaan kohde rajautuu liitekartassa esitetylle alueelle C (P: 6 779 466 – 6 779 525; I: 412 408 – 412 533). Tarkastuksessa kuusikon alueella ei havaittu muinaisjäännökseen viittaavia rakenteita.

Yhteenveto

Viitailan De la Gardien kartanon mahdollinen muinaisjäännös sijaitsee liitekartassa esitetyllä alueella A (P = 6 779 433 – 6 779 495; I = 412 205 – 412 300). Muinaisjäännösrekisterin ja Anu Kehusmaan (2004) raportin koordinaateissa ei ole tähän muinaisjäännökseen liittyviä rakenteita. Kohteen muinaisjäännösaseman varmistaminen vaatisi lisäksi kaivaustutkimuksen.

Eetu Sorvali
Lahdessa 11.10.2016

Lähteet:

Kehusmaa, Anu 2004. Asikkalan arkeologinen inventointi. Museovirasto.

Lähestymiskartta ja peruskarttaote

